

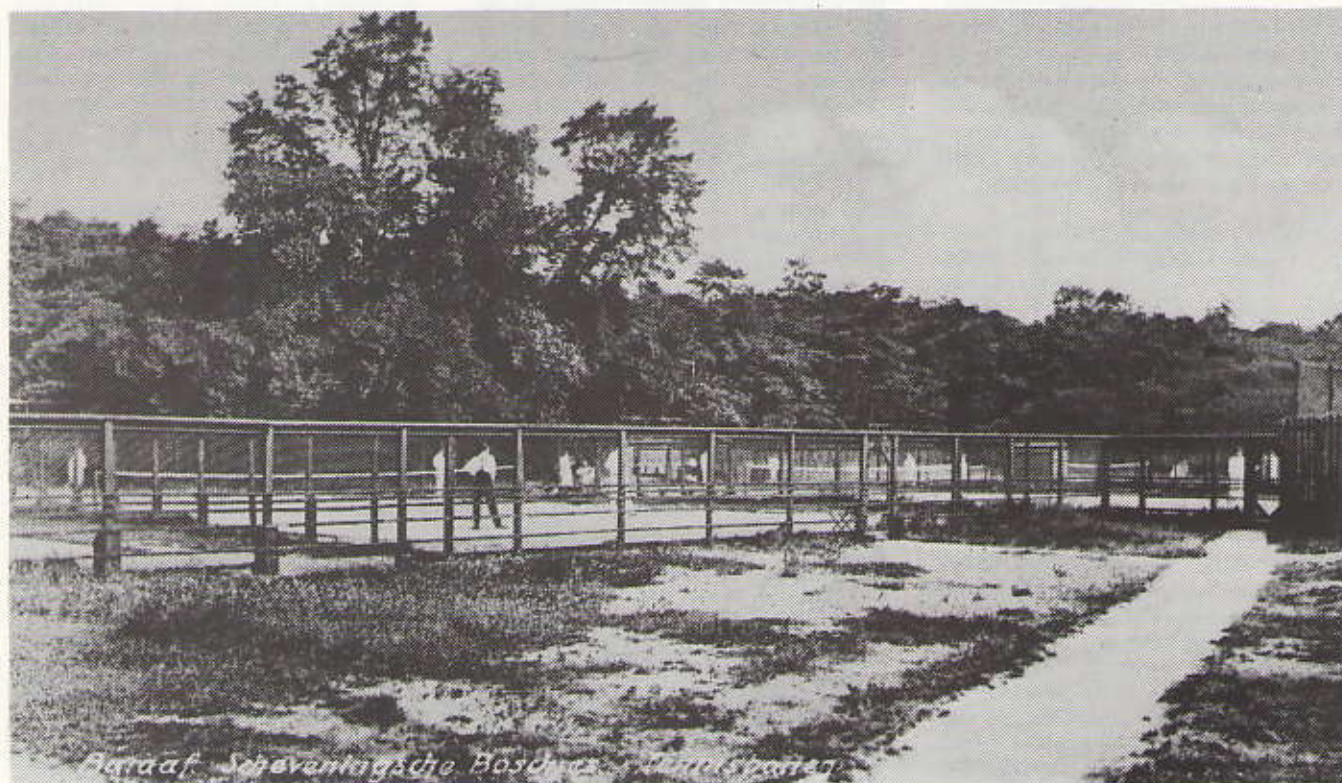
VAN STOLKPARK KOERIER

Nieuws van en voor alle bewoners van het Van Stolkpark

Nr 27 - juni 1985

Uitgave van de Wijkvereniging 'Van Stolkpark'

Redactie: Mevrouw J. J. O. van der Brugh - van Lierop, Else Ringnalda -
Houtsmuller en Anneke Landheer - Roelants (eindredactie)

De Bataaf

Deze prentbriefkaart uit de twintiger jaren toont de tennisbanen van De Bataaf. De Bataaf, genoemd naar de 'Bataafsche Boer' Willem Heijtfeldt - uit Rotterdam afkomstig - die in 1798 duingrond in erfpacht kreeg, kwam in 1888 als 'roomhuis en kinderspeeltuin' in erfpacht aan de 's-Gravenhaagsche Melk-inrichting De Sierkan.

De uitspanning zelf werd in 1889 verbouwd naar ontwerp en onder toezicht van de architect Westmaas, door de aannemer Jaarsveld. Het gebouw bevatte fraaie en ruim ingerichte 'lokalen'

met veranda's.

Kinderen en volwassenen konden hier hun geoeffendheid in lawntennis en kegel- of criquet spel beoefenen. Een welvoorzien buffet biedt tot zeer billijke prijs verschillende gezonde verversingen. Aldus Johan Gram in 1895.

En zoals Johan Gram schreef: 'hier verzamelen zich eene vlucht levenslustige jonge dames en heeren, die zich in de zonderlingste kostumen men dit onderhoudende balspel bezighouden', en daarna hun ontspanning afsloten met een glas melk!

Bestemmingsplan Scheveningse Bosjes

Op 27 juni aanstaande zal de heer Bruins officieel het door de Wijkvereniging 'Van Stolkpark' opgestelde ontwerpbestemmingsplan Scheveningse Bosjes overhandigen aan de wethouder van ruimtelijke ordening, Mr C. J. Nyqvist.

De noodzaak het bestemmingsplan samen te stellen vloeide voort uit door de Wijkvereniging gevoelde dreiging van ongewenste bebouwing binnen dit gebied, en het gevoelen de bescherming van dit gebied te bereiken door het vastleggen van enkele voorwaarden.

Monumentenbescherming in het Van Stolkpark

In de 'Van Stolkparkkoerier' van mei en september 1979 verscheen een tweetal artikelen onder de titel 'Hoe monumentwaardig is het Van Stolkpark'.

Hierin werd de betekenis uit architectuur - historisch en stedenbouwkundig oogpunt van dit typisch Haagse wijkje belicht. Tevens passeerden zes panden de revu, die van zodanig architectonisch belang waren dat plaatsing op de rijkslijst van beschermde monumenten gewenst was.

Een gemeentelijke monumentenverordening was er toen nog niet; in de nota 'Zicht op stadsgezicht en monument', verschenen in 1976, werd het standpunt ingenomen dat de bescherming van monumenten in eerste instantie een zaak voor de rijksoverheid behoorde te zijn.

In 1979 richtte de Wijkvereniging, daarin gesteund door de gemeente, tot de Monumentenraad te Zeist het verzoek een aantal monumentwaardige panden in het Van Stolkpark op de rijksmonumentenlijst te plaatsen, een verlangen waaraan tot op heden niet is voldaan.

Inmiddels verscheen in 1980 de gemeentelijke nota 'Zicht op stadsgezicht en monument 2', waarin de beleidslijnen op het gebied van de monumentenzorg voor de komende jaren werden aangegeven. Als belangrijkste aanbeveling kwam in deze nota naar voren toch een gemeentelijk instrument in het leven te roepen om het rijke bezit aan historische bouwkunst in Den Haag veilig te stellen.

Inventarisaties hadden uitgewezen dat naast de ruim 700 door het Rijk beschermde monumenten nog enkele duizenden panden in onze gemeente uit architectuur-historisch oogpunt waarde hadden. Een groot aantal daarvan verdiende bescherming en naar het zich liet aanzien zou het Rijk niet bij machte zijn daarvan meer dan een beperkt aantal topstukken op de monumentenlijst te plaatsen. Daarom pleitte deze tweede nota met kracht voor een gemeentelijke verordening met bijbehorende monumentenlijst.

Een dergelijke verordening had Den Haag al eerder gehad: in 1920 was onze stad de eerste in Nederland met een eigen monumentenverordening, waaraan gekoppeld een lijst van behoudenswaardige panden, waarop meer dan tweehonderd objecten stonden. Erg veel resultaat had men met deze verordening overigens niet geboekt en nadat in 1961 de Monumentenwet van kracht geworden was en Den Haag een door het Rijk opgestelde lijst van monumenten kreeg, werd de gemeentelijke verordening buiten werking gesteld.

De nieuwe Monumentenverordening 's-Gravenhage werd begin 1981 door de raad aangenomen en op 29 juli officieel afgekondigd. Een belangrijk nieuw aspect van deze monumentenverordening, tevens een unicum in de gemeentelijke zorg voor monumenten, is het systeem van onderhoudsbijdragen. Eigenaren van op de gemeentelijke lijst geplaatste monumenten kunnen onder bepaalde voorwaarden in aanmerking komen voor een jaarlijkse bijdrage in het onderhoud van hun pand. Onder het motto 'Voorkomen is beter dan genezen' tracht de gemeente daarmee dure restauraties te voorkomen, althans zo lang mogelijk uit te stellen.

Inmiddels staan bijna vijfhonderd gebouwen op de gemeentelijke monumentenlijst. Daarbij zijn sinds kort ook de zes villa's die in de Van Stolkparkkoerier van 1979 als monumentwaardig werden aangemerkt. Het is mogelijk dat dit aantal in de toekomst nog wordt uitgebreid, maar de meest waardevolle panden in deze karakteristieke wijk zijn thans veiliggesteld in zoverre dat het college van Burgemeester en Wethouders toestemming moet geven voor wijzigingen van enig belang of - in het ergste geval - voor afbraak. De plaatsing op de gemeentelijke lijst is nog niet definitief.

Eigenaren die een kennisgeving van de voorgenomen bescherming hebben ontvangen, kunnen binnen dertig dagen bij B en W bezwaar aantekenen als zij me-

nen door de plaatsing op de lijst in hun belangen onevenredig te zijn benadeeld.

Binnen drie maanden daarna beslist het college of tot definitieve plaatsing zal worden overgegaan. De eigenaar die het daarmee niet eens is, kan dan in beroep gaan bij de gemeenteraad, die binnen drie maanden moet beslissen of de bescherming terecht is geschied. Tenslotte staat voor de eigenaar nog de mogelijkheid open een AROB beroep in te stellen bij de Kroon (AROB = administratieve rechtspraak overheidsbeschikkingen).

De villa Bregitta, thans 'Pretty Home' geheten, Van Stolkweg 4. Het in de jaren tachtig van de 19e eeuw gebouwde huis is ontworpen door de bouwmeester H. Wesstra jr. De grote veranda is in later tijd dichtgezet en gewijzigd; voor het overige is dit pand dat nog niet op de gemeentelijke monumentenlijst staat, goed bewaard gebleven. Let ook op het fraaie, gietijzeren tuinhek dat ook nu nog aanwezig is.

De foto is gereproduceerd uit het album 'Uitgevoerde bouwwerken van de architect H. Wesstra jr te 's-Gravenhage, 1880-1905', aanwezig in het Gemeente-archief 's-Gravenhage.

Gedurende deze procedures is de bescherming van het monument wel van kracht, deze gaat in op het tijdstip waarop de eigenaar de aanschrijving van het voornemen tot plaatsing op de lijst ontvangt.

In de reeks wijken die in de tweede helft van de 19e eeuw rond het centrum van Den Haag ontstond, neemt het Van Stolkpark een bijzondere plaats in. Het is een der oudste, wellicht het oudste van de villaparken in ons land en heeft, ondanks incidentele wijzigingen in de bebouwing, zijn oorspronkelijke karakter tot op heden vrij goed bewaard.

De ligging tussen de Scheveningseweg en de Scheveningse Bosjes, het bochtige beloop van de lanen die met bomen geplant zijn, de tuinen met hun vaak hoogopgaand hout rond de meest villa's en niet in de laatste plaats de architectuur-historische kwaliteit van een groot deel der bebouwing, dat alles maakt dit villawijkje zowel stedenbouwkundig als architectonisch, maar ook vanuit sociaal-historisch oogpunt bezien, tot een boeiend en behoudenswaardig stukje Den Haag. De zes huizen die thans onder de voorlopige werking van de Monumentenverordering zijn gebracht, ge-

ven een goed beeld van de verscheidene stijlen waarin tussen 1880 en 1908 in het Van Stolkpark is gebouwd.

Van Stolkweg 5 en 7a en Hogeweg 16 vertegenwoordigen de zogenaamde eclectische stroming in de 19e-eeuwse bouwkunst. Motieven uit verschillende stijlen - Renaissance, de 18e-eeuwse Lodewijkstijlen en het vroeg-19e-eeuwse Empire - zijn er in toegepast en tot een harmonisch geheel geïntegreerd. Van 7a is bekend dat het ontworpen is door de bekende Haagse bouwmeester H. Wesstra jr die onder meer ook de Passage bouwde. Van Stolkweg 23, het in 1886 voor Edmund van Hoboken door de architect A. Ameyden van Duyn gebouwde zeer monumentale herenhuis 'Olanda', is een laat voorbeeld van dit Eclecticisme, waarin stijlmerken uit de Renaissance overheersen.

De villa 'Hejmo Nia', Parkweg 9a, werd in 1907 gebouwd door de in zijn tijd vermaarde architect Adolf Broese van Groenou voor zijn vader die als suikerplanter in Nederlands-Indië fortuin had gemaakt. Over de relaties die de familie Broese van Groenou onderhield met Aletta Jacobs verscheen in de 'Van Stolkparkkoerier' van februari jongstle-

den een artikel. 'Hejmo Nia' is een fraai en interessant voorbeeld van architectuur uit de overgangperiode tussen de 19e-eeuwse neostijlen, Berlage en de Art Nouveau.

In hetzelfde jaar verrees aan de Hogeweg no. 18 de villa 'Sandhaghe', gebouwd door de Haagse bouwmeester L. J. Falkenburg voor Gustav Müller, wiens zuster getrouwd was met A. G. Kröller die de 'Hoge Veluwe' aankocht en er door Berlage het beroemde Hubertusslot liet bouwen. Sandhaghe is een der opvallendste voorbeelden van wat men de 'Anti-Berlage stijl' zou kunnen noemen, een op de 18e eeuw geïnspireerde bouwtrant die een reactie was op de vernieuwingen welke door Berlage in gang waren gezet.

Deze conservatieve, historiserende stijl, in de eerste decennia van de 20e eeuw vooral toegepast voor bankgebouwen, kantoren en villa's van het 'establishment', komt in Den Haag nog al eens voor, bijvoorbeeld bij Maison de Bonneterie en bij het fijn gedetailleerde voormalige kantoorgebouw op de hoek van de Prins Hendrikstraat en het Prins Hendrikplein, gebouwd in 1914 voor de Haagse Commissiebank.

H. P. R. Rosenberg

Isolatie en energiebesparing (slot)

Dubbelglas

Dubbelglas is een dankbare vorm van isolatie. Het is fraai om te zien, isoleert goed, is behoorlijk geluidwerend en makkelijk te onderhouden. Het warmteverlies, dat anders zeker zestig kubieke meter gas per vierkante raam bedraagt, wordt door de plaatsing van dubbelglas zeker tot de helft teruggebracht. Een aardige besparing, zo op het eerste gezicht. Het duurt echter enige jaren voor de kosten door besparing op de energierekening terug zijn verdiend.

Dubbelglas is namelijk vrij duur, zeker zo'n tweehonderd gulden per vierkante meter. Of meer nog, als blijkt dat de sponningen (raamlijsten) aangepast moeten worden. Dan kan iedere vierkante meter glas weleens op het dubbele komen te staan. Een doorzonwoning was een aantal jaren geleden het ideaal van iedereen, een licht en ruim huis met grote ramen voor en achter.

Het was een tijd waarin de gasprijs nog geen vijfde deel bedroeg van wat hij nu is. Niemand maakte zich toen zorgen over de energierekening. Dat is nu wel anders. Dubbelglas geeft een besparing op het gasverbruik, omdat het warmteverlies via de ramen er zo sterk door wordt beperkt, maar het verhoogt ook het wooncomfort, en dat is nu eenmaal niet in geld uit te drukken. Dubbelglas heeft verder het voordeel dat het veel minder snel beslaat, in versterkte mate wanneer de ruiten een ongelijke dikte hebben.

Juist omdat het hier om een vrij hoge investering gaat, is het zaak op een aantal dingen heel goed te letten. Het is goed dat de kwestie rond de garantie op het

glas en plaatsing ervan, iets wat tussen fabrikant en plaatser van het dubbelglas nog wel eens problemen gaf, is geregeld. Er is tussen de fabrikant en plaatser in principe de afspraak dat, als de een zich onttrekt aan zijn verantwoordelijkheid ten aanzien van het glas en de plaatsing, de ander inspringt en de consument vrijwaart voor schade of ongemakken.

Naast deze garantie moet de koper erop wijzen dat er geplaatst moet worden volgens het Beglazingsvoorschrift Isolierend Dubbelglas in Bestaande Woningen, afgekort VDBW '81.

Dit voorschrift is uniform en wordt voorgeschreven door de meeste fabrikanten. De overheid geeft subsidie op voorwaarde dat dit voorschrift is toegepast en de ruiten zijn voorzien van het KOMO-keur en uiteraard alleen bij huurwoningen. Er is een aantal punten dat de aandacht verdient als opdracht gegeven wordt tot de plaatsing van dubbelglas. De sponningen moeten ten eerste sterk genoeg zijn om het zware dubbelglas te dragen. Het komt vaak voor dat ze vernieuwd dienen te worden en dat jaagt de prijs snel omhoog.

Sponningen vertonen soms houtrot en moeten dan ook vervangen worden. Hoe groter de spouw tussen beide ruimten, hoe beter de isolatie. Een spouw van 12 millimeter wordt aanbevolen. De koper dient te weten welke kitsoort gebruikt wordt, want diezelfde kit is straks bij onderhoudswerkzaamheden nodig. Zeker eens in de paar jaar moet de kittoelaag nagezien worden of er geen scheuren of gaten in zijn gekomen. Er mag namelijk geen vocht bij de rand van

het glas komen, anders kunnen de ruiten op den duur van binnen gaan beslaan. De ventilatiegleuven bij het 'ontluchte' systeem moet jaarlijks schoongemaakt worden.

Dubbelglas kan niet tegen plaatselijke verhitting. Een kaars die dicht bij de ruit staat betekent al gauw een breuk in het glas. Het is verstandig de glasbreukverzekering aan te passen, want dubbelglas is een kostbaar bezit, maar een dat wel 20 jaar mee kan.

Er zijn twee gangbare plaatsingsystemen, het gesloten en het, eerder genoemde, ontluchte systeem. Het verschil is dat bij het ontluchte systeem de dubbele ruit als een geheel op blokjes van kunststof (neopreen) in de sponningen geplaatst wordt, zonder die helemaal met kit te vullen. Bij het gesloten systeem wordt het dubbelglas helemaal in de kit gezet, maar bestaat meer risico dat er op een gegeven moment vocht door wordt gelaten. Een onderhoudsinspectie iedere 3 jaar is vereist. Onder de kit kan vocht in de sponning achterblijven, wat schadelijk kan zijn voor de ruit. Bij het ontluchte systeem wordt mogelijk aanwezig vocht via speciale openingen afgevoerd. Meer informatie over dubbelglas is voorhanden bij het informatiecentrum van het Gemeentelijk Energiebedrijf, Loosduinseweg 13 in Den Haag, dat op werkdagen open is van 8.00 uur tot 16.00 uur. Foldermateriaal is te bestellen bij het Ministerie van Volkshuisvesting in Den Haag, de Stichting Bouwcentrum in Rotterdam of de Stichting Voorlichtingen Energiebesparing Nederland in Apeldoorn.

Bijna 50 jaar 'Hoedensalon Jenny' op de Kanaalweg

Al van oudsher zijn aan de Kanaalweg een paar winkelpanden. In de loop der jaren is het aantal van deze winkelpanden dat ook als winkel in gebruik is sterk teruggelopen. Ons oog viel op een wel heel bijzondere etalage: die van de Hoedensalon Jenny op Kanaalweg 23.

Als meisje van 17 jaar, nét van de Mulo, ging mevrouw Jenny bij een tante in Brussel op bezoek en bleef daar twee jaar om zich onder tante's leiding in het hoedenmodevak te bekwamen.

Een echte vakopleiding bestond toen nog niet.

Als klein kind, rijdende in de tram met haar moeder, had zij al haar oog laten vallen op het winkeltje aan de Kanaalweg en zij wilde daar ooit haar hoedensalon hebben.

Voor de oorlog had zij samen met haar broer een hoedensalon aan de Hoogstraat in Rotterdam.

Haar grote moment kwam, toen zij in 1938 van kapper Naundorff hoorde, dat de zaak leegkwam. Zij huurde deze onmiddellijk.

In 1943 werd ook zij geëvacueerd. Toen zij in 1946 terugkwam, was zij getrouwd en moeder van één dochter. Het hele gezin ging achter de winkel wonen.

Nu echter heeft mevrouw Jenny een mooie flat in Leidschendam, vlak in de buurt van haar dochter, schoonzoon en twee kleindochters van wie de oudste enigszins in oma's voetsporen treedt, ze wil naar de Tekenacademie.

In de beginjaren rollen de tulbanden, baretten en (bont)hoeden met behulp van een veertien-jarig meisje van de 'blokken'. Een 'blok' is de basis van iedere hoed en werd vroeger van hout gemaakt en nu van gips. Mevrouw Jenny gebruikt het liefste gips omdat 'de hoed daar mooier vanaf komt'.

Er is nu geen personeel meer en mevrouw Jenny is een wandelende reclame voor haar eigen bedrijf. Ze draagt altijd een hoed en voor haar laatste reis naar Amerika, waar zij al 5 keer heenging om hoedenfabrikanten te bezoeken, ontwierp zij een 'Stetsonhat' voor zichzelf, die daar een groot succes was.

Op de hoedenbeurs, die drie maal per seizoen gegeven wordt in Amsterdam en Rotterdam op zondag is zij de eerste om te kijken én te kopen.

Door veel te lezen in Franse en Duitse tijdschriften én in het 'Hoedenblad', gecombineerd met haar vooruitziende blik is en blijft haar hoedensalon zeer 'up to date'.

Mevrouw Jenny is altijd eerlijk tegen de klanten en voorkomt daarmee teleurstellingen. Zoals zij zelf zegt: 'de hoeden zijn mijn hobby en dat wil ik zo houden'.

Op de vraag of zij veel last heeft van de scholen in de wijk antwoordt zij, dat het dit jaar een stuk minder is dan vorige jaren, hoewel de deur nog steeds wordt opengegooid en er wel vaak rommel in haar portiek wordt achtergelaten.

Mevrouw Jenny is erg tevreden in het Van Stolkpark en wij kunnen er trots op zijn zó lang een dergelijk specifiek, lief bedrijf in ons midden te hebben.

J. en A.

Wordt lid

van de Wijkvereniging 'Van Stolkpark'
U kunt de Wijkvereniging steunen door lid te worden en een bedrag van minstens f 15.— per jaar over te schrijven naar postrekening 34 41 829 ten name van de penningmeester van de Wijkvereniging 'Van Stolkpark'.

Het bestuur van de Wijkvereniging doet al hetgeen in haar vermogen ligt voor een goed woon- en leefklimaat in het Van Stolkpark, ook in uw belang.

Parkrust

Op 7 juni is het hoogste punt bereikt bij de bouw van de 'aanleunwoningen' van de Stichting Bejaardenwoningen 'Parkrust' op het terrein van de voormalige Emmakliniek.

De bejaardenwoningen zijn ondergebracht in twee appartementsgebouwen, 12 aan de Duinweg en 36 aan de Parkweg. De bejaarden zullen in bijzondere gevallen een beroep kunnen doen op faciliteiten in het aangrenzende verzorgingstehuis 'Duinrust'. De 'kale huurprijs' is voorlopig geraamd op f 605,— per woning per maand, exclusief energie- en servicekosten van circa f 300,— per maand.

Naar verwachting zullen de eerste woningen in december opgeleverd worden.

Actie 'Haagse honden doen het in de goot'

26 augustus tot 10 september in het Van Stolkpark

Op 20 mei is de actie 'Haagse honden doen het in de goot' van start gegaan. De actie heeft tot doel de overlast van hondedroep in Den Haag terug te dringen. Via affiches en stickers worden Haagse hondbezitters gewezen op de enige plaats waar de hond zijn of haar behoefte moet doen, namelijk in de goot.

Hoe men dit een hond kan leren, staat in de nieuwe brochure 'Haagse honden doen het in de goot'. Een zogenaamde hondedrollenzuiger zal in een aantal actiegebieden worden ingezet om hondedroep te verwijderen. De Dienst der Gemeentereiniging en de gemeentelijke Dienst Groenvoorzieningen en Milieueducatie zullen samen met bewoners uit de actiegebieden aandacht besteden aan het hondedroepprobleem. Stoeptegels krijgen een nieuwe afbeelding van 'hond in de goot'. Hondbezitters, die hun hond niet van de goot gebruik laten maken, lopen het risico door de reinigingsinspecteurs bekeurd te worden. Het eerste actiegebied is de Archipelbuurt (half juni).

Het is de bedoeling dat de actie in alle Haagse wijken wordt gehouden. Het Van Stolkpark komt aan de beurt in de periode van 26 augustus tot 10 september 1985.

Aanleiding tot de actie is de toenemende overlast die hondedroep veroorzaakt. In Den Haag wonen naar schatting 40.000 honden, die jaarlijks meer dan 10 miljoen kilo aan uitwerpselen produceren. Uit de praktijk blijkt dat veel hondedroep op de trottoirs, speelplaatsen, trapveldjes en in parken en plantsoenen terecht komt.

Enkele dagen tevoren zullen huis-aan-huis informatiemateriaal en kleurplaten voor kinderen verspreid worden.

Deze 'stofzuiger' heeft veel weg van een verregaand geautomatiseerde stoffer en blik.

Het is een klein rijdend wagentje met een speciale, hydraulische zuigmond. De bedoeling is dat de bestuurder het voertuig tot bij de hoop manoeuvreert

en vervolgens met een paar handelingen de zuigkap over de hoop laat neerdalen.

Via een uitgekiend aangebracht achteruitkijkspiegeltje kan de chauffeur dan zien of de bolus zich al dan niet in een schepklare positie bevindt. Vervolgens wordt met een fikse waterstraal de verteerde hondemaaltijd onder hoge druk in het binnenste van het apparaat opgezogen.

De uitvinder van deze - zeker voor Europa unieke - zuiger is de heer J. Borkus, chef techniek bij de Haagse gemeentereiniging. Zijn geesteskind, waarvan er tot dusver nog maar één exemplaar is, is deze verdere week te zien op de RAI-Mato Interclean in Amsterdam, een tweejaarlijkse beurs voor nieuwe reinigingsapparatuur. De heer Borkus vertelde dat de kosten om een dergelijk apparaat in elkaar te zetten tussen de 30.000 en 40.000 gulden bedragen. Hij kwam op het idee om deze machine te ontwerpen, toen het bedrijfsleven maar niet inhaakte op de stroom klachten over deze toenemende verontreiniging in de straten. In Parijs is weliswaar enige tijd geleden een poging ondernomen om deze vervuiling te lijf te gaan, maar in plaats daarvan maakte de daar toegepaste borstelmachine het probleem erger in plaats van minder. De hoop werd in de lichtstad niet opgeruimd, integendeel, de ontlasting werd over de straat uitgesmeerd. Geen ideale oplossing dus, zo bleek ook de Parijzenaren. Met een volle bak kan de Haagse vinding naar het dichtstbijzijnde hoofdriool, waar slechts het lichten van het deksel de weg vrijmaakt om de vergaarde hopen rechtstreeks in het riool af te voeren. Het wagentje beschikt over een eigen stroomvoorziening en heeft een actieradius van circa dertig kilometer.

Parkweg 17

Inmiddels is het appartementengebouw op de plaats van Parkweg 17 gereedgekomen en hebben de eerste bewoners hun intrek kunnen nemen.

De inrichting van de tuin is al voor een groot deel aangepakt.

Op de bijgaande foto's ziet u het 'oude' huis Wilhelmina Frederika enkele jaren geleden, nog als Engelse school in gebruik, en de huidige situatie.

Voor de historische achtergrond van dit pand verwijzen wij u naar het artikel: 'Adieu Parkweg 17' van de heer G.L. Hondius in de Van Stolkparkkoerier nr 5 (december 1979).

Symposium 'Stad en Vogels'

Op 28 september aanstaande zal het symposium 'Stad en Vogels' worden gehouden, zoals we al eerder hebben aangekondigd. Iedereen is daar welkom, lid of geen lid. Het symposium is een goede gelegenheid om uw introducees nader kennis te laten maken met onze vereniging. Bevriende 'groene' verenigingen zullen aanwezig zijn.

Ook zullen voor het natuurbeleid belangrijke gemeentelijke- en provinciale instanties en politici worden uitgenodigd, opdat zij kunnen horen wat stadse vogelbeschermers aan het (groene) hart gaat.

Het entreegeld bedraagt *slechts f 10,—* voor volwassenen en *f 5,—* voor jeugdleden. Als u gebruik wilt maken van een eenvoudige, maar voedzame lunch, dan betaalt u daarvoor *f 5,—* extra per persoon. Iedereen wordt verzocht zich nu al aan te melden.

Dat kan door overmaking van het juiste bedrag op gironummer 35.86.185 ten name van Vogelbescherming 's-Gravenhage en ook, onder vermelding van zoveel $\times$ volwassenen, of zoveel $\times$ jeugd- lid en zoveel $\times$ lunch.

Programma

Vanaf 09.30 uur bent u welkom in het bekende zalencentrum 'Amicitia' aan het Westeinde 15, Den Haag. Het programma begint om 10.00 uur en duurt tot 16.00 uur. Tijdens de voordrachten van de diverse sprekers zal onder andere op de volgende thema's worden ingegaan:

- Groenbeheer en Vogelbescherming;
- 's-Gravenhage - een Groene Stad;
- Individu- en soortbescherming;
- Wisselwerking tussen mens en natuur;
- De toekomst van Haagse Vogelbescherming.

In het programma is eveneens een boeiende diapresentatie over Den Haag en haar vogels opgenomen. Daarin wordt ook aandacht geschonken aan het werk van onze vereniging. In de wandelgangen zullen diverse groene verenigingen met een stand vertegenwoordigd zijn. Kortom, reserveer nu reeds 28 september 1985 in uw agenda en geef u nu reeds op.

(Uit: 'De Wulp')

Vereniging voor Vogelbescherming Jaarverslag 1984

Scheveningse Bos

Het Scheveningse Bos vormt met het Sorghvlietpark; het Westbroekpark, de Nieuwe Scheveningse Bosjes, het Hubertuspark en allerlei kleine gebieden een groot groen stuk Den Haag. Het belang daarvan voor de vogels onderstrepen, is het intrappen van een open deur. Vogels hebben echter niet alleen groen nodig. Ze hebben ook en vooral rust nodig.

Deze rust nu is in veel delen van dit hele gebied een schaars artikel. In het broedseizoen zijn daarom in bepaalde gebieden regels van kracht om verstoringen te voorkomen. Het is echter een misvatting te denken, dat verstoringen buiten het broedseizoen geen schade zouden veroorzaken. De gevolgen zijn in het broedseizoen onmiddellijk fataal (eieren, jongen). Buiten het broedseizoen zijn de gevolgen wellicht pas na verloop van tijd merkbaar, maar niet minder fataal (verdwijnen van soorten).

In het Scheveningse Bos is veel groen aanwezig. De begroeiing is afwisselend en biedt voor veel vogels geschikte leefomstandigheden. Als de Plantsoendienst niet al te fors uitdunt, vormt de begroeiing geen probleem.

Helaas vinden in een groot deel van het bos regelmatig verstoringen plaats (honden mogen het hele jaar loslopen). Vooral in het broedseizoen ondervinden met name de op of dichtbij de grond broedende soorten hiervan veel schade. Een aantal soorten waaronder de nachtegaal en de roodborst hebben daar erg

veel last van en het is de vraag hoelang deze soorten zich nog kunnen handhaven. Afdoende oplossingen zijn alleen mogelijk als drastische maatregelen zouden worden genomen.

Honden zouden niet steeds en overal los moeten lopen. Delen van het bos zouden voor het publiek beperkt toegankelijk moeten zijn.

Bij de Waterpartij zijn zelfs mogelijkheden voor een vogelreservaat. Een heel mooie oplossing zou kunnen zijn het beplanten van te beschermen delen met dicht struikgewas. Een voor wandelaars en honden lastig te nemen hindernis en voor de vogels nieuwe nestgelegenheid.

De vogelwacht heeft in het afgelopen seizoen de nestkasten schoongemaakt, gerepareerd, indien nodig vervangen en in mei gecontroleerd. Ronny van Gladbach en Edwin Langerak hebben daarbij geholpen. Verdwenen, niet repareerbaar en dergelijke waren 9 kasten. Er werden 10 nieuwe kasten opgehangen. Er zijn nu totaal 125 kasten in het bos opgehangen.

In het bos is slechts beperkt geïnvesteerd. Een grappig voorval tenslotte. Toen wij afgelopen lente de nestkasten controleerden en op een ladder ongeveer 2,5 meter hoog aan het werk waren, hoorden we dichtbij dat jonge mezen werden gevoerd. Vlakbij had een paartje glanskopmezen een nestplaats gevonden in de voet van een esdoorn. In-vliegopening . . . op de grond.

En wij maar hoog in de boom kasten ophangen . . . !

Om en bij de Promenade

Wielrennen voor Brandweerlieden

Op zondag 19 mei jongstleden organiseerde de Haagse Brandweer Sport en Ontspanning vereniging 'De Rode Haan' het Nederlandse Kampioenschap Wielrennen voor Brandweerlieden. Het parcours werd geleid langs de Haringkade, Duinweg, Belvédèreweg, Prof. P. S. Gerbrandyweg en Duinweg.

Hongaarse Ambassade

De Hongaarse Ambassade, Hogeweg 14, heeft een bouwplan ingediend, inhoudende een uitbreiding aan de achterzijde met een dubbele garage en dienstwoning. Wel moest hiervoor een voorbereidingsbesluit volgens artikel 19 van de Wet ruimtelijke ordening worden opgenomen. De Wijkvereniging 'Van Stolkpark' heeft de Hongaarse ambassadeur verzocht te bezien of het mogelijk is tegelijkertijd het gebruik van het om het gebouw liggende terrein weer in overeenstemming te brengen met de bestemming. Op het ogenblik is de situatie nog zoals de vorige gebruikers van het pand die creëerden, namelijk geheel gesafalteerd, en in gebruik als parkeerterrein, terwijl de bestemming 'tuin' is.

Sandhaghe

Het Sociaal-Paedagogisch Centrum heeft een verzoek ingediend om twee patio's in de achtertuin te overdekken, zodat er een prettiger situatie ontstaat voor de gebruikers van deze patio's.

Zomerkeuring voortuinen

De keurders van de Haagse afdeling van de Koninklijke Maatschappij Tuinbouw- en Plantkunde komen in de week van 31 augustus in het Van Stolkpark om de voortuinen in zomerpracht te keuren. Heel belangrijk is de inrichting van de tuin, de gevarieerdheid van de beplanting in kleur, hoogte en groen, en niet te vergeten het onderhoud. Voorts heeft de Wijkvereniging een bezwaarschrift tegen de voorgenomen bouw bij Burgemeester en Wethouders ingediend.

Wordt lid

van de Wijkvereniging 'Van Stolkpark' U kunt de Wijkvereniging steunen door lid te worden en een bedrag van minstens f 15,— per jaar over te schrijven naar postrekening 34 41 829 ten name van de penningmeester van de Wijkvereniging 'Van Stolkpark'. Het bestuur van de Wijkvereniging doet al hetgeen in haar vermogen ligt voor een goed woon- en leefklimaat in het Van Stolkpark, ook in uw belang.

Draagt u al een Van Stolkparkdas?

Ze zijn er in blauw, groen en wijnrood: dassen, shawls, chokers en butterflies van het Van Stolkpark.

Afgehaald bij het contactadres kosten ze: dassen f 15,—, shawls en chokers f 17,50 en butterflies f 20,—.

25 x Van Stolkparkkoerier

gebundeld in één map: vanaf het eerste in oktober 1978 verschenen nummer tot en met het laatst verschenen nummer van maart 1985.

Er is - helaas - slechts een beperkt aantal beschikbaar. Afgehaald bij het secretariaat, Prof. P. S. Gerbrandyweg 3, kost deze Koeriersbundel f 15,—.

Babysitters

Minimum tarieven zijn nu:
f 3,— per uur van 19.00 - 24.00 uur
f 3,50 per uur na 24.00 uur
f 4,— per uur vóór 19.00 uur
(dus overdag)

Als een babysit blijft slapen, dan wordt het tarief berekend tot het moment van thuiskomst van de ouders. Verder is het noodzakelijk gebleken beide partijen er op te wijzen, dat er duidelijke afspraken moeten zijn over de tijd van thuiskomst en ook over het al dan niet ontvangen van bezoek tijdens het babysitten. Het is voor iedereen prettiger als dit van te voren goed geregeld is.

Roderik Bender, telefoon 55 47 11
Veroniek Bender, telefoon 55 47 11
Hellen Bruins, telefoon 52 23 47
Hanka Gerretsen, telefoon 54 00 92
Marlies Landheer, telefoon 54 12 96
Désirée Landheer, telefoon 54 12 96
Jolanda Schuurmans, telefoon 55 15 44
Erik Wilmink, telefoon 54 90 36
Hanneke Wilmink, telefoon 54 90 36

Wijkvereniging 'Van Stolkpark'

Bestuur:

Voorzitter:

Drs F. J. B. Bruins,
Van Stolkweg 26,
telefoon 52 23 47

Secretaris:

Mr J. Mulder,
Prof. P.S. Gerbrandyweg 15,
telefoon 54 99 72

Penningmeester:

J. A. Kusters,
Belvédèreweg 17,
telefoon 52 33 94

Leden:

Mr T. Landheer,
Prof. P.S. Gerbrandyweg 3,
telefoon 54 12 96
R. P. Luijter,
Kanaalweg 27,
telefoon 54 13 13
Mevrouw Th. Wilmink - Weijhenke
Duinweg 4
telefoon 54 90 36
Mevrouw E. A. D. Ringnalda -
Houtsmuller, Hogeweg 6,
telefoon 54 03 29

Contactadres:

Prof. P.S. Gerbrandyweg 3,
telefoon 54 12 96

Van Stolkparkkoerier:

Eindredactie:

Anneke Landheer - Roelants,
Prof. P.S. Gerbrandyweg 3,
telefoon 54 12 96

Verspreiding:

Rob Luijter,
Kanaalweg 27,
telefoon 54 13 13

Burenhulp:

Wijkhoofd:

Mevrouw E. M. Braat - van Pelt,
Belvédèreweg 1,
telefoon 54 52 04

Plaatsvervangend wijkhoofd:

Mevrouw M. C. Goes - van Romondt,
telefoon 55 84 55

Wijkcontactambtenaar:

H. P. Treffers
Wijkaangelegenheden,
Nassauplein 18-19,
telefoon 12 29 46

Wijkagent:

B. D. Nieland,
Politiebureau Duinstraat,
telefoon 10 30 44

Rayonagent:

C. A. van der Kolk,
Politiebureau Duinstraat,
telefoon 10 30 43